

December 2025

Timbros vårdpolitiska väderkvarnar

Göran Dahlgren

arena idé

Timbros vårdpolitiska väderkvarnar

Författare: Göran Dahlgren

Grafisk form: Simon Karlsson, Arena Idé

© Arena Idé och författaren

Stockholm 2025

Timbros vårdpolitiska väderkvarnar

Läget inom Stockholms sjukvård kommer att stå mer i fokus än vanligt under den kommande valrörelsen. Tidöpartiernas nyckel till regeringsmakten är ju i hög grad att återta ledningen i Stockholmsregionen. Den marknadsliberala tankemedjan Timbro har en viktig roll i att ge de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna underlag och argument till dessa sjukvårdspolitiska inlägg och debatter. Ett aktuellt exempel är skriften *Kaos, köer och kostnader – Socialiseringsvågen i Stockholm del II* skriven av Lovisa Lanryd, välfärdsansvarig på Timbro, och publicerad i augusti 2025. Där beskrivs på ett till synes väldokumenterat sätt att sjukvården har blivit dyrare och mindre jämlik, och att vårdköerna ökat under de senaste årens socialdemokratiskt ledda mittenkoalition. En viktig orsak till denna negativa utveckling är att man, argumenterar Timbro, av ideologiska skäl lagt ner väl fungerande privata vårdgivare.

Men Timbro slåss mot väderkvarnar. Den ”socialiseringsvåg” som man vill skrämmas med finns inte. En faktakoll visar att denna Timbroskrift i många fall slirar på sanningen och i några fall kör ner i den medvetna lögnens dike. Detta är allvarligt ur ett demokratiskt perspektiv. Väljarna måste kunna lita på att vad som redovisas som fakta är korrekt. Därför redovisas här några exempel på felaktiga fakta och påståenden, missvisande generaliseringar och medvetet utelämnande av ideologiskt obekväma uppgifter.

Stockholm i november 2025

Göran Dahlgren

Tidigare chef för Socialdepartementets sjukvårdsenhet och gästprofessor vid University of Liverpool

Timbro: Stora delar av en välfungerande privat driven vård har lagts ner av ideologiska skäl

En röd tråd i Timbroskriften är att Mittenkoalitionen av ideologiska skäl lagt ner eller övertagit stora delar av den väl fungerande privat drivna vården. Denna "socialiseringsvåg" leder enligt Timbro till bland annat bristande vårdkapacitet, längre vårdköer och en ojämlikare vård. Hur klarar denna beskrivning en fak-takoll?

Regionen har inte lagt ner vård av ideologiska skäl

Mittenkoalitionen i Region Stockholm, som består av Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet, har inte – som Timbro-skriften anger - lagt ner stora delar av den väl fungerande privat drivna vården sedan de kom till makten (2022).

Däremot har Mittenkoalitionen förstärkt arbetet för att motverka oegentligheter och välfärdsbrott inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm som ökat med ökande privat vinstdriven vård. Funktionen mot oegentligheter och välfärdsbrott har förstärkts av Mittenkoalitionen, som också har fördjupat samverkan med andra aktörer, inte minst med polisen, i frågor som rör välfärdsbrottslighet, och inrättat en tipsfunktion för allmänheten. Arbetet har hittills lett till att Region Stockholm krävt tillbaka åtskilliga miljoner kronor från felaktiga utbetalningar (bara under 2024 handlade det om 45 miljoner kronor)¹, samt – som en direkt konsekvens av ökade kontroller och ökad samverkan – sagt upp avtal med ett antal oseriösa aktörer.²

Det vanligaste skälet till att regionen inte förnyat eller i förtid avslutat avtal med privata vårdgivare under mandatperioden har varit att dessa vårdgivare haft allvarliga brister i patientsäkerheten och/eller ägnat sig åt ekonomisk brottslighet.³ Här några aktuella exempel på nedläggningar av dessa skäl:

1 Region Stockholm (2025a) Skärpt arbete mot fusk i Region Stockholms verksamheter. <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/02/skarpt-arbete-mot-fusk-i-region-stockholms-verksamheter/>

2 Region Stockholm (2025b) Arbete mot välfärdsbrott. Läst 1 november 2025. <https://www.regionstockholm.se/halsa-sjukvard/arbete-mot-valfardsbrott/>

3 Region Stockholm har också av kostnads- och kvalitetsskäl koncentrerat en del av specialistvården till större enheter. Det gäller till exempel ögonsjukvården, där vårdvalet lett till en uppsplittring på många små aktörer, som ersätts med en upphandling av vård från ett mindre antal större aktörer. Som en konsekvens av det har avtal med några mindre privata vårdgivare sagts upp (Gustafsson 2025).

- Hötorget och Sabbatsbergs vårdcentraler, som uppvisade bristande patientsäkerhet och fuskade med öppettider och bemanning.⁴
- Elivia Clinic AB (fertilitets-/gynekologisk klinik), där man konstaterat att verksamheten gett patienter bestående allvarliga vårdskador samt att ekonomiska oegentligheter förekommit (januari 2024). Kliniken har därefter vidtagit rättsliga åtgärder mot regionen. Fallet är fortfarande under rättslig prövning.⁵
- Ögonmottagningen Synskärpan i Rimbo, som inte uppfyllde bemanningskravet på minst en läkare som arbetade minst 75 procent av heltid.⁶
- Öroncenter Södertälje, där regionen återkommande har kritiserat bristande kompetens hos verksamhetschefen och vårdhygieniska risker.
- Entworld AB som drev Solna Centrum Öron-, Näs- och Halsklinik, där allvarliga patientsäkerhetsbrister har konstaterats.⁷

I andra fall kan man undra varför ett avtal inte sagts upp. Det gäller t.ex. Cevita Care där man konstaterat bristande patientsäkerhet och hygienproblem som bland annat redovisats i DN under rubriker som ”Deras dotter dog efter klinikens ingrepp” ”Fler kvinnor vittnar om missförhållanden på Cevita care” och ”Kvinnor nära att dö efter operation på privatklinik”. Regionen ingick – trots kritik från bl.a. Vänsterpartiet – ett nytt avtal med detta företag som då bytt ägare och fått ett nytt namn (Meliva Gyn).⁸

Ett särskilt fall är också Mandoklinikerna mot ätstörning. I det här fallet hade avtalet med den privata vårdgivaren redan förlängts till max. På grund av ekonomiska avvikelser kräver regionen en återbetalning på 50 miljoner kronor. Ärendet har ännu inte avgjorts sedan Mando överklagat tingsrättens beslut och begärt överprövning. En annan rättsprocess har handlat om Mandos begäran om företagsrekonstruktion. Region Stockholm motsatte sig rekonstruktion eftersom rekonstruktionen bedömdes förhindra att skattebetalarna skulle få tillbaka sina pengar. Mando fick stryk i rätten, och rekonstruktionen upphävdes. Mandoklinikerna har också haft brister i sin journalföring och brister när det gäller suicidbedömningar, vårdplaner och remitteringar. De använder sig också av behandlingsmetoder som saknar vetenskaplig evidens och som inte finns med i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för ätstörningsvård.

4 Region Stockholm (2025c) Region Stockholm säger upp avtal med två vårdcentraler. Pressmeddelande publicerat 22 januari 2025 <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/01/uppsagning-av-avtal-vc/>

5 Torkelsson, Anna-Cajsa (2024) ”Region Stockholm river avtal med gynekologklinik: ’Systematiska fel’”. *Läkartidningen* 18 januari 2025. <https://lakartidningen.se/nyheter/region-stockholm-river-avtal-med-gynekologklinik-systematiska-fel/>

6 Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm (2024) Uppsägning av avtal till förtida upphörande med Ögonmottagningen i Rimbo AB inom vårdvalsområdet specialiserad ögonsjukvård. Hälso- och sjukvårdsnämnden HSN 2019-1345 Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2024-08-12.

7 Region Stockholm (2025d) Region Stockholm säger upp avtal med öron-näsa-halsmottagning. 20 februari 2025. <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/02/region-stockholm-sager-upp-avtal-med-oron-nasa-halsmottagning/>

8 Kallin, Jenny (2025) ”Trots brister – förnyat förtroende för Cevita care” *Dagens Nyheter* 10 juni 2025. <https://www.dn.se/sverige/trots-brister-fornyat-fortroende-for-cevita-care/>

Detta har också uppmärksammats i massmedia. SVT:s granskning innehåller rubriker som "Tidigare patienter och anställda larmar om brister på Mandos ätstörningsklinik i Stockholm" (30 november 2023), "Tidigare patient vittnar om sexuella övergrepp på Mandos ätstörningsklinik" (1 december 2023) och "Forskare om ätstörningskliniken Mando: 'Metoden saknar evidens'" (22 augusti 2023).

I Timbro-skriften nämns inte dessa uppmärksammade rättsfall med ett ord. Man nämner inte heller att Mando-klinikerna metoder saknade vetenskaplig förankring. Tvärtom beskrivs Mandoklinikerna – liksom övriga här beskrivna patientfarliga och/eller fuskande vårdgivarna – som väl fungerande privata vårdgivare som Mittenalliansen i Region Stockholm stängt.

Alla – utom Timbro – skulle se det som en nödvändig och viktig åtgärd för att säkerställa en patientsäker, evidensbaserad vård och undvika att skattepengar för vård hamnade i välfärdsbrottslingars fickor.

Det är vårdföretag som hotar att lägga ner väl fungerande privat driven vård

Hot om nedläggning av väl fungerande privata vårdgivare har inte kommit från regionens mittenkoalition. Sådana hot har däremot kommit från privata vårdföretag som Octavia, Caphio Globen/Solna och C-Medical gynekologiska mottagningar. För de stora vårdföretagen är hot om att lägga ner verksamheten i förtid ofta ett sätt att försöka kräva högre ersättning från regionen.

Timbro ser inte dessa hot från vårdföretagen som något negativt. Istället lägger man ansvaret på den S-ledda majoriteten som man menar medvetet svälter ut de privata vårdgivarna. Detta trots att uppskattningsvis omkring 20 nya privata vårdgivare etablerats under Mittenkoalitionens år mellan 2022 och 2025. Det gäller inte minst inom primärvården. Andelen privata vårdcentraler har till och med ökat, från 71 till 72 procent. År 2022 fanns det totalt 224 vårdcentraler i Region Stockholm, varav 158 drevs av privata aktörer. 2025 finns det 236 vårdcentraler inom vårdval vårdcentral, varav 170 drivs av privata aktörer. Detta är helt i linje med budskapet från Centerpartiet och Christine Lorne (C), primärvårdsregionråd i Region Stockholm: "En väl fungerande mix av privata och offentliga aktörer är viktigt i en växande region som Stockholm, där befolkningen ökar och behovet av primärvård fortsätter att stiga", säger hon i ett pressmeddelande i juli 2025.⁹

Nedläggningen av privata vårdföretag har inte minskat möjligheterna att få den vård man behöver

Timbro hävdar att nedläggningar av privat vård leder till minskad vårdkapacitet. Det är lätt att tolka detta som om kapaciteten i stort minskat. Detta intryck förstärks av att man samtidigt hävdar att möjligheterna att få den vård man behöver

⁹ Centerpartiet (2025) Fler vårdcentraler öppnar i Region Stockholm. 7 juli 2025. <https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/startsida/nyheter/nyheter/2025-07-07-fler-varldcentraler-oppnar-i-region-stockholm>

minskat under de senaste tre åren.

Fakta är att kapaciteten ökat inom både den slutna vården och primärvården samtidigt som fler upplever att de får den vård de behöver.

- Antalet disponibla vårdplatser inom den somatiska slutenvården har ökat från 3 910 (2022) till 4 007 (2025).¹⁰
- Inom den öppna specialistsjukvården är det svårare att uppskatta hur vårdkapaciteten förändrats efter strukturförändringar som till exempel kan innebära att vården centraliserats till större enheter och sjukhus.
- Antalet vårdcentraler har ökat från 224 (2022) till 236 (2025).¹¹
- Andelen som anger att de fått den vård de behöver har enligt SKR:s Hälso- och sjukvårdsbarometer 2022 respektive 2024 ökat från 83 procent (2022) till 89 procent (2024).

Vård i egen regi är inte nedlagd vård

Mittenkoalitionen har fattat beslut om att helt återta driften i egen regi inom två områden: ambulanssjukvården och sjukvårdsrådgivningen 1177.

Ambulanssjukvården, eller den så kallade prehospitla vården, drevs genom upphandling av tre privata företag (Falck Ambulans AB, Samariten Ambulans AB och Capio AB). Nu har de upphandlade avtalen fasats ut, och den prehospitla vården sköts numera av regionens eget bolag Ambulanssjukvården i Stockholm AB (AISAB). Verksamhetsövergången gjorde att brister i hela systemet kom till ytan, exempelvis att det förekom att medarbetare arbetade för flera ambulansbolag och därmed rundade arbetstidslagen. Bristerna hade inte hunnit åtgärdas innan sommaren, och semestermånaderna blev särskilt besvärliga 2025. Detta hanterades med en rad åtgärder, bland annat genom att erbjuda månadsanställningar till timanställda och ge extrapassersättning även för dag- och kvällspass på vardagar.¹²

Beslutet att ta över sjukvårdsrådgivningen 1177 Vårdguiden i egen regi följer efter en många år lång debatt där en rad brister i den privat drivna sjukvårdsrådgivningen uppmärksammas, varav flera fall av brottslighet. Företaget Medhelp som drev sjukvårdsrådgivningen på Region Stockholms uppdrag dömdes 2022 i förvaltningsrätten att betala 8,8 miljoner kronor, efter att tidningen *Computer Sweden* avslöjade att 2,7 miljoner samtal till 1177 Vårdguiden legat oskyddade på internet.¹³ Medhelp dömdes 2024 i kammarrätten till ytterligare elva miljo-

10 Socialstyrelsen (2025) Vårdkapacitet i balans - Uppdaterat riktvärde för disponibla vårdplatser i somatisk slutenvård och intensivvård och Målsatta mått för ökad vårdplatskapacitet genom att öka tillgängliga resurser och minska behovet av slutenvård – Region Stockholm Datum för publicering: 12 juni 2025. <https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/ce320f335d96434b8d8677cc17afc6a1/region-stockholm-analys-av-riktvarde-och-malsatta-matt.pdf>

11 Centerpartiet (2025) Fler vårdcentraler öppnar i Region Stockholm. 7 juli 2025. <https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/startside/nyheter/nyheter/2025-07-07-fler-vardcentraler-oppnar-i-region-stockholm>

12 Region Stockholm (2025e) Läget i ambulanssjukvården. Nyhet publicerad 15 augusti 2025. <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/08/laget-i-ambulanssjukvarden2/>

13 Cederberg, Jesper (2019) Miljoner 1177-samtal låg oskyddade på internet. *Läkartidningen* 18 februari 2019. <https://lakartidningen.se/nyheter/miljoner-1177-samtal-lag-oskyddade-pa-internet/>

ner kronor i böter för att ha överträtt dataskyddsförordningen när 1177-samtal kopplades till Thailand.¹⁴

Beslutet att Stockholms telefonrådgivning via 1177 skulle övergå i regional drift grundades dock framförallt på telefonrådgivningens helt centrala roll inom vården.

Timbro: Väntetider och vårdköer har blivit längre

Längre köer med "S-ledd vårdpolitik" signaleras i titeln på Timbrotexten. I texten betonas speciellt att köerna inom den öppna specialistvården ökat.

Den faktiska utvecklingen ger en annan bild. Köerna har kortats, samtidigt som Region Stockholm under 2024 nådde målet om att bli oberoende av hyrpersonal.¹⁵

- 96 procent av alla vårdsökande fick en medicinsk bedömning inom tre dagar vid länets husläkarmottagningar, och andelen patienter som har väntat i högst 90 dagar på operation eller behandling minskades 2024 med fyra procentenheter jämfört med förgående år.¹⁶ För den regiondrivna vården nåddes i april 2025 målet att 80 procent av patienterna väntat mindre än 90 dagar på sin behandling/operation.¹⁷
- Den genomsnittliga väntetiden till operation har varit kortare varje enskild månad 2025 än motsvarande månad 2022. Vårdkön till operation har också varit kortare varje enskild månad i år än motsvarande månad 2022.¹⁸
- Jämfört med första halvåret 2022 har gynekologins vårdkö kortats med 30 procent första halvåret 2025. Det betyder att det i snitt är 500 färre kvinnor som väntat längre än 90 dagar, varje månad från januari till juni.¹⁹

Väntetiderna är således kortare under Mittenkoalitionens styre jämfört med när vården styrdes av de borgerliga partierna och Miljöpartiet.

Timbro nämner dock inget om hur väntetiderna utvecklats inom primärvården och vid akutmottagningarna. Kan det möjligen bero på att väntetiderna till dessa viktiga delar av vården minskat under den senaste mandatperioden?

14 Cederberg, Jesper (2024) Medhelp döms att betala 11 miljoner. *Läkartidningen* 12 februari 2024. <https://lakartidningen.se/nyheter/medhelp-doms-att-betala-11-miljoner/>

15 Region Stockholm (2025f) Årsredovisning 2024 för Region Stockholm.

16 Region Stockholm (2025f) Årsredovisning 2024 för Region Stockholm.

17 Region Stockholm (2025g) Fler Stockholmspatienter får operation inom vårdgarantins gräns. Publicerad 23 maj 2025.

18 Socialdemokraterna i Region Stockholm (2025) Nya siffror: Väntetider till operation kortare varje månad 2025 än 2022. Pressmeddelande.

19 Alkurdi, T. (2025) Replik: "Köerna kortas och fler får vård i tid". *Expressen* 4 september 2025.

Timbro: Vårdcentralerna har blivit en "krockkudde"

Enligt Timbro har Mittenkoalitionens beslut att säga upp avtal med ett antal privata, vinstdrivna mottagningar inom specialistvården gjort att primärvården "tvingas ta hand om patienter som inte längre får vård inom specialistvården, detta utan att motsvarande resursförstärkning gjorts inom primärvården".

I själva verket har det gjorts en mycket kraftig förstärkning av primärvården under den nuvarande mandatperioden. Primärvården har varit prioriterad i samtliga budgetar, och sedan 2022 har antalet vårdcentraler i Region Stockholm ökat från 224 till 236. År 2026 får vårdcentralerna ett ökat tillskott på 580 miljoner kronor, varav 190 miljoner kronor öronmärks till 20 ytterligare ST-läkare och 94 nya färdiga vårdcentralsläkare.²⁰ Primärvården är dock fortfarande underfinansierad. Målsättningen i Region Stockholms budgetmål fastlagda 2025 är att öka primärvårdens andel av budgeten från 20,2 procent (2024) till 25 procent (2030).

Det stämmer ändå att primärvården är överbelastad. Det är den i hela landet, men det beror inte på att det finns för få privata vårdgivare inom specialistvården. Tvärtom är det ett problem att vård alltför ofta ges på fel nivå. Privata nätläkarbolag och privata vårdgivares prioritering av onödig men lönsam vård dränerar också sjukvårdssystemet på resurser.

Timbro: Kostnaderna ökar

Under det moderatledda styret i Region Stockholm genomdrevs en omfattande och ideologiskt motiverad privatisering. Det är välkänt från forskningen att privatiseringar av offentlig verksamhet, som när man inför skattefinansiering av vinstdrivande aktörer, ökar behovet av kontroll, *more market, more bureaucracy*.²¹ Mellan 2006 och 2022 var också 2/3 av de nyanställda i vården i Region Stockholm administratörer, och 2022 låg administrationskostnaderna på drygt 4 miljarder kronor.

Sedan Mittenkoalitionén började ta tillbaka kontrollen över vården, bland annat genom att ta tillbaka samhällskritisk infrastruktur som ambulanssjukvården och sjukvårdsrådgivningen i egen regi samt avbolagisera sjukhusen, har administrationskostnaderna minskat. Fram till slutet av 2024 hade regionens sparat 319 miljoner på minskad administration.²²

20 Centerpartiet (2025) Över en halv miljard till vårdcentralerna. 8 oktober 2025. <https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/startside/nyheter/nyheter/2025-10-08-over-en-halv-miljard-till-varldcentralerna-2026>

21 Støstad, Jan-Erik (2024) *Avkommersialiseringens utredningen – Norska slutsatser om vinstdrivande aktörers roll i välfärden*. Översättning till svenska av delar av utredningen NOU 2024: 17 *Kommersielle og ideelle aktørers rolle i fellesskapets velferdstjenester*, överlämnad till norska Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet den 29 augusti 2024. Arena Idé, 2024.

22 Åsgård, S. (2025) Region Stockholm har sparat 300 miljoner på administration. *Dagens Samhälle* 27 februari 2025. <https://www.dagensamhalle.se/styrning-och-beslut/regionpolitik/region-stockholm-har-sparat-300-miljoner-pa-administration/>

Timbro: S-vårdspolitik leder till ökad ojämlikhet

De sociala och geografiska skillnaderna i vårdens tillgänglighet har enligt Timbro ökat på grund av den ”socialiseringsvåg” som präglat de fyra senaste åren. En viktig orsak anses vara att skattefinansierad privat driven vård har lagts ner i socialt utsatta områden samt i glesbygden. Samtidigt har redan ekonomiskt privilegierade, resursstarka grupper fått det ännu lättare att få den vård de behöver. Timbro varnar också för att tillgången till vård alltmer blir en kostnadsfråga. De med en större plånbok ”kan komma att gå över till privat finansiering av vård eller till privata sjukvårdsförsäkringar”.

Det är korrekt att det finns stora sociala och geografiska skillnader i vårdens tillgänglighet. Boende i resurssvaga och socialt utsatta förortsområden samt i regionens glesbygdsområden har sämre möjligheter att få den vård de behöver jämfört med boende i medel- och höginkomstområden. Mittenkoalitionen har tagit viktiga steg för att motverka detta, genom att besluta att främja öppnande av närmottagningar för att ytterligare öka tillgången på vård på landsbygden, nystart av gynmottagningar i Järfälla och Handen, där de tidigare hade lagts ner, samt återstart av hjärtcentrum i Södertälje, som lades ner under tidigare styre.

Timbro torde vara ganska ensamma om att anse att en socialiseringsvåg – som få utom Timbro sett – är en drivkraft bakom ökande ojämlikhet. Den avgörande drivkraften för ökad ojämlikhet i Region Stockholm har varit – och är fortfarande – lagen om vårdvalssystem (LOV) som ger etableringsfrihet till privata vårdgivare. Denna lagstiftning innebär:

- Att vårdföretagen utifrån sina lönsamhetsbedömningar bestämmer hur många skattefinansierade privata vårdcentraler och öppna specialistmottagningar som ska etableras. Köparen/regionen kan inte påverka hur många privata vårdgivare som den ska köpa/finansiera med skattemedel. Motsvarande maktfördelning där säljaren bestämmer hur mycket köparen ska köpa är helt otänkbar på en vanlig kommersiell marknad.
- Att vårdföretagen utifrån sina lönsamhetsbedömningar kan lokalisera skattefinansierad vård där det är lönsammast utan hänsyn till befolkningens vårdbehov i olika områden. Detta trots att det strider mot hälso- och sjukvårdslagens krav att vårdens resurser ska fördelas efter behov.
- Att optimal vinst enligt aktiebolagslagen måste vara ett överordnat mål när privata vårdföretag driver en skattefinansierad vård. Logiken är att all lönsam vård ur ett kommersiellt perspektiv bör drivas av privata vårdgivare. Olönsam vård kan få drivas i offentlig regi om det sker på lika villkor med de kommersiella vårdgivarna.

När vinstintressen och marknadskrafter på detta sätt tillåts styra offentligt finansierad vård innebär det enligt all samlad erfarenhet att resursstarka områden och grupper med mindre vårdbehov gynnas medan resurssvaga områden och grupper med större vårdbehov missgynnas. De sociala och geografiska skillnaderna

i vårdens tillgänglighet och kvalitet har också ökat markant sedan LOV infördes 2009/2010.²³

De borgerliga partierna har infört denna lagstiftning. De – liksom Timbro – försvarar den intensivt trots att den leder till allt större ojämlikhet och strider mot gällande hälso- och sjukvårdslag.

Den nuvarande Mittenkoalitionen i Region Stockholm kan – ur ett jämlikhetsperspektiv – kritiseras för att inte annat än marginellt ha lyckats minska vinsten som drivkraft inom den skattefinansierade vården. Men den huvudsakliga kritiken måste riktas mot dem som initierat och aktivt försvarat en vinst- och marknadsstyrd vård. Helt absurt – tragikomiskt – blir det när Timbro beskriver att de negativa effekterna av vårdens kommersialisering beror på en S-ledd ”socialiseringsvåg”.

Samma bumerangeffekt får Timbros varning för att alltför har en privat sjukvårdsförsäkring. Det är förvisso sant att privata sjukvårdsförsäkringar öppnar gräddfiler för försäkrade och förlänger väntetider för alla andra. Det är också riktigt att de på sikt undergräver en solidarisk, skattefinansierad och behovsstyrd vård. Men detta är ju en politik som Timbro liksom de borgerliga partierna tillsammans med Sverigedemokraterna aktivt stödjer.²⁴

Timbros oro över den ökade privata finansieringen inom den skattefinansierade vården är därför som en bumerang. Den vänder tillbaka och slår hårt mot Tidöpartiernas och Timbros egen vinstdrivna vårdpolitik.

23 Dahlgren, Göran (2018) När sjukvården blev en marknad – konsekvenser och alternativ. Premiss förlag 2018.

24 Region Stockholm (2023).

Källor

- Alkurdi, T. (2025) Replik: "Köerna kortas och fler får vård i tid". *Expressen* 4 september 2025. <https://www.expressen.se/ledare/replik/replik-koerna-kortas-och-fler-far-var-d-i-tid/>
- Cederberg, Jesper (2019) Miljoner 1177-samtal låg oskyddade på internet. *Läkartidningen* 18 februari 2019. <https://lakartidningen.se/nyheter/miljoner-1177-samtal-lag-oskyddade-pa-internet/>
- Cederberg, Jesper (2022) Stockholms telefonrådgivning via 1177 ska övergå i regional drift. *Läkartidningen* 11 november 2022. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2022/11/stockholms-1177-ska-overga-i-regional-drift/>
- Cederberg, Jesper (2024) Medhjälp döms att betala 11 miljoner. *Läkartidningen* 12 februari 2024. <https://lakartidningen.se/nyheter/medhjalp-doms-att-betala-11-miljoner/>
- Centerpartiet (2025) Fler vårdcentraler öppnar i Region Stockholm. 7 juli 2025. <https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/startside/nyheter/nyheter/2025-07-07-fler-var-dcentraler-oppnar-i-region-stockholm>
- Centerpartiet (2025) Över en halv miljard till vårdcentralerna. 8 oktober 2025. <https://www.centerpartiet.se/lokal/stockholmsregionen/startside/nyheter/nyheter/2025-10-08-over-en-halv-miljard-till-var-dcentralerna-2026>
- Dahlgren, Göran (2018) *När sjukvården blev en marknad – konsekvenser och alternativ*. Premiss förlag 2018.
- Gustafsson, Anders (2025) "Vårdvalet skrotas – Sharam får stänga sin ögonklinik". *Mitt i Stockholm*, 24 augusti 2025. <https://www.mitti.se/nyheter/var-dvalet-skrotas-sharam-far-stanga-sin-ogonklinik-6.3.309157.4e45cf12c2>
- Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm (2024) Uppsägning av avtal till förtida upphörande med Ögonmottagningen i Rimbo AB inom vårdvalsområdet specialiserad ögonsjukvård. Hälso- och sjukvårdsnämnden HSN 2019-1345 Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2024-08-12.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Stockholm (2024) Förtida upphörande av avtal gällande Närakut Hötorget. HSN 2019-1741.
- Kallin, Jenny (2025) "Trots brister – förnyat förtroende för Cevita care" *Dagens Nyheter* 10 juni 2025. <https://www.dn.se/sverige/trots-brister-fornyat-fortroende-for-cevita-care/>
- Lanryd, Lovisa (2025) "Vi borde ha det som i Nederländerna". *Smedjan* 4 februari 2025. <https://timbro.se/smedjan/vi-borde-ha-det-som-i-nederlanderna/>
- Lanryd, Lovisa (2025) *Socialiseringsvågen i Stockholm del II – kaos, köer och kostnader*. <https://timbro.se/valfard/socialiseringsvagen-i-stockholm-del-ii-kaos-koer-och-kostnader/>
- Region Stockholm (2023) Redovisning av åtgärder när vårdgivare även tar emot privatfinansierade patienter. Hälso- och sjukvårdsnämnden, tjänsteutlåtande. HSN 2023-0820 Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2023-12-06.
- Region Stockholm (2025a) Skärpt arbete mot fusk i Region Stockholms verksamheter. <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/02/skarpt-arbete-mot-fusk-i-region-stockholms-verksamheter/>
- Region Stockholm (2025b) Arbete mot välfärdsbrott. Läst 1 november 2025. <https://www.regionstockholm.se/halsa-sjukvard/arbete-mot-valfardsbrott/>
- Region Stockholm (2025c) Region Stockholm säger upp avtal med två vårdcentraler. Pressmeddelande publicerat 22 januari 2025. <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/01/uppsagning-av-avtal-vc/>

- Region Stockholm (2025d) Region Stockholm säger upp avtal med öron-näsa-halsmottagning. Pressmeddelande publicerat 20 februari 2025. <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/02/region-stockholm-sager-upp-avtal-med-oron-na-sa-halsmottagning/>
- Region Stockholm (2025e) Läget i ambulanssjukvården. Nyhet publicerad 15 augusti 2025. <https://www.regionstockholm.se/nyheter/2025/08/laget-i-ambulanssjukvarden2/>
- Region Stockholm (2025f) Årsredovisning 2024 för Region Stockholm.
- Region Stockholm (2025g) Fler Stockholmspatienter får operation inom vårdgarantins gräns. Publicerad 23 maj 2025.
- Socialdemokraterna i Region Stockholm (2025) Nya siffror: Väntetider till operation kortare varje månad 2025 än 2022. Pressmeddelande 11 november.
- SKR (2023) Hälso- och sjukvårdsbarometern 2022. <https://extra.skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/halsoochsjukvardsbarometern2022.69355.html>
- SKR (2025) Hälso- och sjukvårdsbarometern 2024. <https://extra.skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/halsoochsjukvardsbarometern2024.87419.html>
- Socialstyrelsen (2025) Vårdkapacitet i balans - Uppdaterat riktvärde för disponibla vårdplatser i somatisk slutenvård och intensivvård och Målsatta mått för ökad vårdplatskapacitet genom att öka tillgängliga resurser och minska behovet av slutenvård – Region Stockholm. Datum för publicering: 12 juni 2025. <https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/ce320f335d96434b8d8677cc17afc6a1/region-stockholm-analys-av-riktvarde-och-malsatta-matt.pdf>
- Støstad, Jan-Erik (2024) *Avkommersialiseringsutredningen – Norska slutsatser om vinstdrivande aktörers roll i välfärden*. Översättning till svenska av delar av utredningen NOU 2024: 17 *Kommersiella og ideelle aktørers rolle i fellesskapets velferdstjenester*, överlämnad till norska Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet den 29 augusti 2024. Arena Idé, 2024.
- Torkelsson, Anna-Cajsa (2024) "Region Stockholm river avtal med gynekologklinik: 'Systematiska fel'". *Läkartidningen* 18 januari 2025. <https://lakartidningen.se/nyheter/region-stockholm-river-avtal-med-gynekologklinik-systematiska-fel/>
- Åsgård, S. (2025) Region Stockholm har sparat 300 miljoner på administration. *Dagens Samhälle* 27 februari 2025. <https://www.dagenssamhalle.se/styrning-och-beslut/regionpolitik/region-stockholm-har-sparat-300-miljoner-pa-administration/>

arena idé

Arena Idé är en progressiv och partipolitiskt obunden tankesmedja med medborgar- och löntagarperspektiv. Vi finansieras av fackföreningsrörelsen och är en del av den ideella föreningen Arenagruppen. Arena Idé fokuserar på frågor som rör arbetsmarknaden, ekonomisk politik, välfärd och demokrati.